

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı

Sayı : 58778001/610/

Konu: İstanbul Milletvekili

Av. Mahmut TANAL'ın (7/16883)

Esas Nolu Soru Önergesi

4373494

11-03-2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 11/02/2013 tarihli ve 43452547-120.00-107277 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili Sayın Av. Mahmut TANAL'a ait 7/16883 Esas No'lu yazılı soru önergesi Bakanlığımız ilgili birimlerince incelenmiş olup, konuya dair cevabi bilgi ve değerlendirmeler ekte sunulmuştur.

Bilgilerini arz ederim.

Faruk ÇELİK
Bakan

EK:

Cevap Yazısı (3 sayfa)

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN MAHMUT TANAL'A AİT (7/16883) ESAS NO'LU
SORU ÖNERGESİNE CEVAP

5510 sayılı Kanunun 4/1-a kapsamındaki sigortalılar için Şubat/2003 döneminden itibaren geçerli olmak üzere ödeme tarihleri on grup halinde yeniden düzenlenmiştir. Buna göre tahsis numarasının son rakamına göre belirlenen yeni ödeme dönemi aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tahsis numarasının son rakamı	Ödeme günleri (her ayın)
9	17
7	18
5	19
3	20
1	21
8	22
6	23
4	24
2	25
0	26

5510 sayılı Kanunun 4/1-b kapsamındaki sigortalılar için ise Ocak/2000 tarihinden itibaren geçerli olan düzenlemeye göre ödeme günleri şu şekilde belirlenmiştir.

Tahsis numarasının son rakamı	Ödeme günleri (her ayın)
9, 7, 5	25
3, 1	26
8, 6, 4	27
2, 0	28

4/1-c kapsamı açısından bakıldığında da, emekli dul ve yetim aylıklarının tek bankaya bağlı şubeler aracılığıyla ve aynı günde ödenmesi çok uzun banka kuyruklarına ve emeklilerin mağduriyetine yol açtığından, söz konusu olumsuzlukların etkisinin azaltılması amacıyla aylık ödenen bankaların sayısının artırılmasını amaçlayan protokollerin yapılmasının yanısıra, Maliye Bakanlığı'nın 16/05/2002 tarihli ve BİK-4-8 sayılı OLUR'ları ile, 5510 sayılı

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılan kamu görevlilerinin emeklileri ile dul ve yetimlerinin aylık ödeme günleri, çeşitli objektif ölçütlere göre (doğum tarihi gibi) gruplandırılmış ve 01/08/2002 tarihinden geçerli olmak üzere emekli dul ve yetim aylıklarının, her ödeme döneminin 1'i ile 5 inci günleri arasında ödenmesi karara bağlanmıştır.

Dolayısıyla, 01/08/2002 tarihinden itibaren 5510 sayılı Kanunun 4/1-c bendi kapsamındaki emekliler ile dul ve yetimlerinden, aylıklarını T.C. Ziraat Bankası A.Ş. şubeleri aracılığı ile alanlar, emekli aylıklarını ödeme dönemlerine ilişkin ayın 1'i ile 5 inci günlerinde almaktadırlar. T.C. Ziraat Bankası A.Ş. dışındaki Kurumun protokol imzaladığı diğer bankalar aracılığı ile ödenen aylıklar ise her ayın birinci günü ödenmektedir.

Aralık 2012 ayı sonu itibariyle 5510 sayılı Kanunun 4/1-c bendi kapsamındaki emekli, dul ve yetimlerden, aylıklarını T.C. Ziraat Bankası A.Ş. aracılığı ile alanların oranı bu kapsamdaki toplam emekli, dul ve yetimlerin %69,95'ini oluşturmaktadır.

4/1-c kapsamındaki emekli, dul ve yetimlere, Maliye Bakanlığı'nın anılan OLUR'ları uyarınca, aylık ödeme günlerinin, her gün bir gruba olmak üzere her ayın 1'i ile 5'i arasında yapılması sonucunda, gruplar içinde ortaya çıkan ödeme günü farklılaştırılması nedeniyle, ilgililerin mağduriyetlerine meydan verilmemesi için kıst günlere tekabül eden haklarının ilgililere ayrıca ödenmesi de kararlaştırılmıştır. Buna göre, bir defaya mahsus olmak üzere ve aylığını ayın birinci günü yerine, ikinci günü alacaklara 1, üçüncü günü alacaklara 2, dördüncü günü alacaklara 3 ve beşinci günü aylık alacaklara ise 4 günlük ve "Gün Farkı" olarak adlandırılmak suretiyle ek ödeme yapılmaktadır.

Bu kapsamda, kendilerine ödeme günü farklılığı (ayın 2, 3, 4 ve 5 inci günlerinde aylık ödenmesi) dolayısıyla fark ödenen emeklilerin, banka değişikliği (T.C. Ziraat Bankası'ndan farklı bir bankayı seçmeleri durumunda) yapmaları ve bu değişiklik nedeniyle aylık ödemelerinin yeniden aylık ödeme döneminin birinci gününde yapılmaya başlanması, ilgililere daha önce yapılan fark ödemelerinin, mükerrer bir ödemeye engel olmak için, yine bir defaya mahsus olmak üzere borç çıkartılarak aylıklardan kesinti yapılmasını gerektirmektedir.

Açıklandığı üzere, 4/1-c kapsamında aylıklarını ödeme döneminin ilişkili olduğu ayın 2, 3, 4 ve 5 inci günlerinde almakta iken, aylığını adres değişikliği, yakınlık, kredi kartı ve kredi kullanımı ile hizmet kalitesi vb. nedenlerle T.C. Ziraat Bankası A.Ş. dışındaki bir banka aracılığıyla almayı seçen emekli, dul ve yetimlerden, banka değişikliği sonrasında, daha önce gün farkından dolayı yapılan ödemelerin, ödeme günü farkının sona ermesi nedeniyle mükerrer bir ödemeye neden olunmaması bakımından geri alınmaktadır.

Gün farkı ödemesi, ödeme günü farklılığı dolayısıyla ilgililere işlem tarihindeki bir aylık (emekli, dul veya yetim aylığı) tutarının 30'da biri, ödeme gününe göre, 1 günlük, 2 günlük, 3 günlük veya 4 günlük olarak hesaplanarak ödenmektedir. Banka değişikliği nedeniyle, bu defa tersi bir işlem ile ödeme gününün yeniden ayın 1'i olarak değişmesi halinde, banka değişikliği işlemin gerçekleştirildiği tarihteki aylık miktarının 30'da biri esas alınarak ve bir defaya mahsus olarak ödeme gününe göre, 1 günlük, 2 günlük, 3 günlük veya 4 günlük kesinti yapılmaktadır.

T.C. Ziraat Bankası A.Ş. aracılığı ile yapılan aylık ödemeleri sırasında ortaya çıkan olumsuzlukların ortadan kaldırılmasını hedefleyen ödeme günü çeşitliliği çerçevesinde, ilgililere ödenmiş olan gün farkı ödemelerinin, banka değişikliği sonrasında, Kurum ve kamu zararına sebebiyet verilmemesi için yine aylıklardan kesinti suretiyle tahsili işlemleri hukuka ve mevzuata uygun olarak gerçekleştirilmektedir.

Bu uygulama, aylıklarını T.C. Ziraat Bankası A.Ş. şubelerince ve ödeme dönemine ilişkin ayın 2, 3, 4 ve 5 inci günlerinde almakta iken, banka değişikliği yapan emekli dul ve yetimleri kapsamakta olup, ödeme dönemine ilişkin ayın birinci gününde aylık alanların banka değişikliği işlemleri herhangi bir kesinti yapılmasını gerektirmemektedir.

İlgililere ödeme günü farklılığından kaynaklı olarak yapılan “Gün Farkı” ödemelerinin, banka değişikliği sonrasında kesinti yapılarak tahsili işlemi, mükerrer ödemeye neden olmadan, Kurum ve kamu zararının önlenmesi çerçevesinde gerçekleştirilmektedir.